

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. március hó 10. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett, kisebb kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmény miatt ... vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. május 02. napján kihirdetett 41.(I.)Kb.820/2015/16. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott vagyon elleni bűncselekményét folytatólagosan elkövetett csalás vétségének [Btk. 373. § (1), (2) bekezdés a.) pont] minősíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. május 2. napján kihirdetett 41.(I.)Kb.820/2015/16. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés bc) pont és a (3) bekezdés b) pont szerint minősülő folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett kisebb kárt okozó csalás büntetében, valamint a Btk.345.§-ba ütköző folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében, ezért - halmazati büntetésül - 240 napi tétel, napi tételenként 1000,- forint, összesen 240.000,- ft pénzbüntetésre és lefokozásra ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére 10 hónapi részletfizetést engedélyezett. A pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve az egyhavi részlet megfizetésének elmulasztása esetére rendelkezett a szabadságvesztésre történő átváltoztatásra. Kötelezte a vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően 15 napon belül fizessen meg a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság sértett részére kártérítés címén 230.400,- forintot, továbbá a tőkeösszeg után 2014. február 15. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatot. Kötelezte továbbá a vádlottat, hogy az államnak 15.000,- ft eljárási illetéket fizessen meg. A polgári jogi igény ezt meghaladó részét egyéb törvényes útra utasította. Úgy rendelkezett, hogy az eljárás során felmerült 19.185,- ft bűnügyi költséget az állam viseli.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd tudomásul vettelt jelentett be. A vádlott és védője egyaránt felmentés, illetve a lefokozás mellőzése érdekében fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.550/2016/1. számú átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Be.372.§ (1) bekezdése alapján változtassa meg, és ennek

keretében a vádlott vagyon elleni bűncselekményét minősítse a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a) pontja szerint büntetendő csalás vétségének, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben. A másodfokú ügyészség álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság a jogi minősítést illetően. A szabálysértési értékre elkövetett részselekményeket, az üzletszerűség minősíti vétséggé, és az így szabálysértési értékhatárt meghaladó folytatólagosan megvalósított vétséget - a kétszeres értékhatár tilalmából fakadóan - az üzletszerűség nem minősíti büntetté. A fellebbviteli főügyészség ezen jogi álláspontját az EBH.2013/B.18. számú eseti döntésre történő hivatkozással támasztotta alá.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet ellen bejelentett mindkét irányú fellebbezését fenntartotta. Utalt arra, hogy az elsőfokú katonai tanács által megállapított a tényállás a vádirati tényállástól eltér, azonban álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az utazási költségterítéssel érintett tényállási rész tekintetében megállapította védenca felelősségét. Kifejtette azon álláspontját, hogy a vádlott által használt bankkártya és mobiltelefon helyéből nem lett volna szabad következtetést levonni. Egyrészt a bankkártya nem a vádlotté, azt a vádlott gyermekének nevére nyitották, de elsősorban a feleség használta. A mobiltelefon használatával kapcsolatban pedig arra utalt, hogy a hívásforgalmazásból nem lehetett volna a vádlott bűnösségére következtetni. Az albérletben a kollégák is használhatták ezt a telefont. Amikor a vádlott P.-n használta a bankkártyát, akkor minden esetben a gyermeke is vele volt. Ezen túlmenően azonban csak a felesége végzett vele tranzakciókat. Másodlagos indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy lefokozás olyan súlyos büntetés, amelynek eredményeként a vádlott a megélhetését veszíti el. A védői álláspont szerint a vádlott szavahihetőségét alátámasztotta az, hogy az albérleti hozzájárulással kapcsolatban a bűnössége nem volt megállapítható. Erre figyelemmel a védenca bizonyítottság hiányában történő felmentését amennyiben ez nem lehetséges, a lefokozás katonai büntetés mellőzését kérte.

A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában előadta, hogy hosszú időn át lelkiismeretesen végezte a rendőri munkát és továbbra is szeretne a testület tagja maradni. Hivatkozott továbbá arra, hogy rosszul éltek a feleségével, és sokszor azért hagyta az albérletben a telefont, hogy azon a felesége ne zaklathassa őt. Egyebekben csatlakozott a védője által előadottakhoz.

A vádlotti és védői fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés nem alapos.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a nyomozás során érdemi vallomást nem tett, a tárgyaláson tagadta terhére rótt bűncselekmények elkövetését, és védekezést terjesztett elő. A védekezése szerint jogszerűen vette igénybe az albérleti díj hozzájárulást, mert 2011. szeptemberétől 2015. márciusáig végig albérletben, az É.-i házban lakott, 2013. júliusában csupán annyi változást történt, hogy a több lakásból álló ház egy másik bérelhető lakásába költözött át. Az utazási költségterítéssel kapcsolatban azt a védekezést terjesztette elő, hogy a vád tárgyává tett időszakban több mobiltelefont használt, illetve éppen azért, hogy telefonon a felesége ne zaklathassa P.-re történő hazautazása alkalmával mobiltelefonját nem is vitte magával, azt vagy a bérelt lakásban hagyta, vagy lányának adta oda. A bankkártyával kapcsolatban pedig arra hivatkozott, hogy a

kislánya nevére nyitott bankkártyát kizárólag készpénzfelvételre használta, és a legtöbbször feleségével közösen végeztek pénzügyi tranzakciót. Vidéki utazásai előtt azt mindig odaadta a feleségének.

Az elsőfokú katonai tanács a tárgyalása során igen alapos, minden részletre kiterjedő bizonyítási eljárást folytatott le. Ennek során kihallgatta a vádlottat, a releváns tanúkat, ismertette a nyomozás során keletkezett okirati bizonyítékokat, azonban ezen túlmenően a katonai tanács az ügyben maga is megsemmisítette a vádlott lakóhelyeként szolgáló bérbe adott ingatlant, valamint a tárgyalási szakban további iratokat szerzett be. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 3. oldal utolsó bekezdésétől az 5. oldal végéig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és nem tévedett, amikor a vádlott tagadó vallomása, a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomása, valamint a helyszíni szemle adatai alapján arra a következtetésre jutott, hogy nem lehet megállapítani, hogy a vádlott jogosulatlanul vett volna fel albérleti díj hozzájárulást, mivel nem volt kétséget kizáróan megállapítható, hogy 2011. szeptemberétől 2015. márciusáig nem az É.-i házban lakott.

Nem tévedett ugyanakkor a katonai tanács, amikor az utazási költségterítés igénybevételével kapcsolatban a vádlottra nézve terhelő tartalmú történeti tényállást állapított meg. Helyesen döntött, amikor a tényállás alapjául nem a vádlott tagadását, valamint védekezését fogadta el. A rendelkezésre álló, illetve az elsőfokú bíróság által beszerzett okirati bizonyítékok alapján megállapítható volt, hogy a vádlott lánya nevére nyitott bankszámlára érkezett a vádlott fizetése, illetve hogy a vádlott ténylegesen ezt a bankkártyát használta, valamint, hogy a bankkártya forgalmi adatok összekapcsolhatók a mobiltelefon híváslista illetve cellainformációs adataival, azok lényegében együtt mozogtak. Ezen adatok nem kapcsolódtak a vádlott gyermekének időbeosztásához, kizárólag a vádlotti időbeosztáshoz, és utazásaihoz tartoztak. A hívásforgalmi adatok a vádlott állítólagos hazautazásainak ideje alatt nem változtak, ugyanazon baráti, vagy kollegális körben maradtak. A vádlotti védekezés tehát megcáfolást nyert, mert az előbb hivatkozott bizonyítékok zárt logikai láncot alkottak a vádlott büntetőjogi felelőssége kérdésében.

A Be.351.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállások alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bírósági ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott és védője fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékra nem hivatkoztak, ténylegesen valamely konkrét megalapozatlansági okot sem jelöltek meg. Az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, tévedett azonban a vádlott vagyoni elleni bűncselekménye jogi minősítését illetően. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott bűnösségét a Btk.345.§-ba ütköző folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében megállapította. Egyetértett azonban a másodfokú katonai tanács a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészséggel abban, hogy az elsőfokú bíróság a csalási cselekmény minősítése során az üzletszerűséget, mint minősítő körülményt kétszeresen értékelte. A Legfelsőbb Bíróság 40/2007. számú Büntető kollégiumi véleménye, valamint az EBH.2013.B.18. számú eseti döntése egyértelmű eligazítást adnak ebben a tekintetben. A bűncselekményi értékhatárt el nem érő részcsелеkmények folytatólagossága során ugyanis először azt kell vizsgálni, hogy a részcsелеkmények tekintetében valamely bűncselekménnyé felminősítő körülmény fennáll-e, majd ezt követően lehet a folytatólagosság egységének következményeként az értékeket összeszámolni. Amennyiben a részcsелеkmények már

az üzletszerűség folytán bűncselekménynek minősülnek, úgy az összesített érték után nem lehet azt ismételten üzletszerűnek minősíteni, mivel az a kétszeres értékelés tilalmába ütközik. Ezért a másodfokú katonai tanács az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlott vagyon elleni bűncselekményét a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett csalás vétségének minősítette.

Az enyhítésre, a lefokozás katonai büntetés mellőzésére irányuló vádlotti és védői fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság alapvetően helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabási körülményeket, csupán a súlyosító körülmények szorulnak kiegészítésre azzal, hogy a vádlott korábban már összeütközésbe került a törvénnyel. Nem tévedett azonban törvényszék katonai tanácsa, amikor a cselekmények tárgyi súlyára figyelemmel a vádlottal szemben lehetőséget látott - halmazati büntetésként - a Btk.33. § (4) bekezdésében írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására. A pénzbüntetés napi tételeinek száma a cselekmények tárgyi súlyával arányos, míg a napi tétel összeg méltányosan került meghatározásra, igazodik a vádlott személyi vagyoni és jövedelmi viszonyaihoz. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a vádlottat lefokozás katonai büntetésre is ítélte. Helytállóan hivatkozott a katonai tanács arra a töretlen katonai bírói gyakorlatra, hogy a saját munkáltatója terhére vagyon elleni bűncselekményt elkövető vádlott méltatlan a rendfokozat viselésére. Ezért az enyhítésre, a katonai büntetés mellőzésére irányuló vádlotti és védői fellebbezés eredményre nem vezethetett.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. március 10.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. március 10.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül:

Iván Erika
bíróági ügyintéző